

De "Freie" Lötzeburger

Telefon : N° 12-34

Telegramadr. : Deflö

Nationalistescht

Oppositio'nsblad

erschéngt regelmé'sseg onregelmé'sseg

Verantwortleche Redacter : Dégens Dömmy

Verwaltung : Prlsong am Grond

Direct Verbindongen o'ni Drot mat London, New-York a Moscau

*So' secher we' ons d'Bierger wénken
kónt d'Freihétssonn en Dag ons blénken*

I 9 4 I .

Mir stin um Enn vum desem Jor. Kê vun ons ka soen, dat et ons Gléck a Fréd brüecht hûet, ma all wösse mir wiem mir dât ze verdanken hun.

Dè verdamnte, verhâsten a knaschtege Preiss leit nach ömmer an onsem Land, triéd op als "Mêschter" a get onsem Vollék et be's ze spiren. Annerhalleft Jor hûet hien un onsem Staatsgebei gehummert, gebréckelt a gefréckelt, d'önnescht d'iewescht geheit wât mir mat viller Me' an zer Zefriddenhêt vum Vollék geschâft haten. A sengen Aen ass nömnen dât gutt a sche'n, wât de Stempel vum Naziregime dre'gt, nömnen dèn e richtige, brâwen a patriotische Lötzeburger, dèn d'Maul opreisst we' e Bâkûewen fir "Heil Hitler" ze bröllon. De' Lötzeburger, de' sech dem Preiss an d'Aerem geheit hun, sin hûrteg gezielt, de' mêscht vun hinnen hun iwrigens preisescht Blut an den Oderen. Op de' allegûer (sie stin op onser schwârzer Löscht) wölle mir gier verzichten. Wât ower den treie Stacklötzeburger mat klorem Mönsscheverstand ubelângt, dèn hûet net op dem Preiss seng Kârt gespilt. Kên Drêen, keng Strôf konnt hien dun ömsûedelen. Dè Beweis hu mir den I0ten Oktober 1941 onsem Gaul eiter schwârz op weiss brüecht. Wann dè Mann zönterhier nach net agesin hûet dat bei ons neischt ze ge'ssen ass, dann ass him net ze hellefen.

Mir Lötzeburger sin net vum Preiss senger Fârf, peifen op sei Regime, op seng Miljo'nenarme', op seng Luftwaffe, seng Tanks. Mir wölle a brauchen dât net. Als "frei" Birger hu mir ömmer gelieft a wölle als "frei" Birger stierwen.

Mir wölle d'Blutt vun onse Jungen net afferen fir dè fanatesche "Weis-sert", dèn haut Deitschland a mat him vill aner Länner ze Grond richt.

Mir wölle neischt wössen vu Leid de' ons Religio'n, onse Glâf mat Fe'ss trieden, de' onse Kanner den Herrgott aus der Se'l reissen.

Mir halen ons och eweg vun dénen, de' kê Versprêchen halen, fir de' Recht an Erbârmen onbekannt Wieder sin.

Hänn a Fe'ss hûet de Preiss ons gebonnen, ons de Mond gestoppt, ower ons Hierzer ze gewannen ass eng Sâch der Onmiglechkêt. Mir können ons net wieren, müssen ons Wieder weien a mat der Fauscht an der Tâsch all dât Onhêl nokucken, dât hien an d'Land bréngt. An dach hu mir e Möttel dât dem Preiss d'Hiertz frösst : Mir verüchten hien. D'Munitio'n mat dèr mir scho'ssen ass de gro'ssen, e'wegen Hâs. A vun dèr Munitio'n hu mir gro'ss Reserven, op d'mannst fir e pûer Generatio'nen.

Schwe'er Stonnen hu mir dest Jor erliewt, aner sin op der Lauer. Den Himmel ass nach ömmer gro, ma plätzeweis get e blo. Wât hun ons Hierzer gekluckxt vu Fréd, we' de Preiss bei Moscau d'Klöppele bei d'Tromm hûet misse léen, we' ,a Lybien, de "Macaronien" an hire Gesellen d'Fe'ss warem si gin. Des Ke'er kre'e se allebe'd d'Schnösser ersielt we' sie et verdéngen. Niemols kre'e sie Strêch genug, schüed fir de' de' lânscht falen.

D'Situatio'n ass haut vill besser we' vrun engem Jor. Amerika stêt op onser Seit, de Preiss hûet schons am leschte Krich erfûer wât dât bedeit. D'deitscht Vollék ward mat Ongedold op den "Endsieg", dèn den Hitler him fir

Enn deses Jor versprach huet. De Generol von Brauchitsch huet net errêcht wât de Führer vun him verlängt huet, hien huet misse sprangen, an de Kapero Hitler huet sech a seng Plätz gesat. D'Wässer stêt dem Hitler bis un de Rönn e muss elo seng lescht Kârt spillen.

Lötzeburger, hieft nach e we'neg Gedold. Alles kritt eng Ke'er. So' we' d'Actio'nen haut stin, ass de Krich fir ons gewonn. Lâng genug ass d'Gâl ons iwergelâf. Lâng genug hu mir d'Schmiere mam Daum gemiess. Lâng genug huet onse Mo geklabbert we' e Millebeidel. Dè Mann, mam Gewössen we' eng Seibecken, dèn op ons Dommhêt gebaut huet, dèn onser Freihêt d'Äe wöllt ausstiechen, get aus dem Suedel geheit.

Fir 1942 wönsche mir de Preisen, dat englesch, amerikanesch a russesch Bommen hinne vum Himmel falen we' d'Bo'ne vun der Gês.

An ïech all, Lötzeburger, wönsche mir vum Wo'scht geseibert ze gin. Hält dÛrch, we' dir ät bis elo gemacht huet. Ons ro'd, weiss a blo Fârwen schwiewe geschwönn erem am Freihêtswand, an ons le'f Gro'ssherzogin Charlotte, mat hirer Familjen, ass geschwönn erem an onse Maueren.

H A L T D U R C H !

D'Redactio'n.

--- Un ons Lieser ---

"De Freie Lötzeburger" ass haut net eleng an der Hêmecht, ma och an den Nopeschlänner verbrêd. We' en Erle'ser get en iwerall emfângen, well a senge Fâlen bréngt en dem Lieser e böss'che Freihêtswand.

An de lîngen Uchten sötzen d'Könncherer, om Mamm a Papp, beim Familjendösch a strecken matenaner d'Käpp iwer onst bele'ft Blad. We' lâchen hir Gesichter, we' blénken hir Aen wann de Bléck op eppes fällt, wât dem Preiss net an de Krôm passt. Mir hün den Zweck errêcht dè mir verfollegt, an de' geschlon de' et verdéngt hun. A mir lössen net no ,eso' lîng we' nach e Kamösstiwel onse Buedem betried.

Ons Lieser, de' net dÛrch onse Bued ze errêche woren, hun "De Freie Lötzeburger" dÛrch d'Post zo'gestallt kritt. Dât ass natirlech mat vill Onkäschte verbonnen de' mir, bei dém deiere Bre'fporto, op d'Dauer net op ons hûele können, well ofgesin dovun hu mir nach aner Onkäschten (Pabeier, Drécken a.s.w.), de' mir och bestreide müssen. Dûerfir biède mir ons Lieser, de' ons bis elo nach kê Beidrag geschéckt hun, dât nozehûelen. Gidferè ka gin wât hie wöllt, de' klengsten Zommen si wöllkomm.

Fir ze verhidden dat ons "Mêschteren" ons Geld schécken (mir lössen ons net bestiechen a suedelen net om), gi mir d'Nummer vun onsem Postscheck net un. Wien et net wês ka bei engem vu senge Frönn mat Lichtegkêt erfûeren, u wien hien d'Geld schécken oder ofliwene kann. Gidfer Beidrag dèn dÛrch eng Zwöscheperso'n bei ons agêt, get an onsem Blad an der Rubrik "Bre'fköscht" matgedêlt.

Vum Ite Januar 1942 un kre'en also nônnen de' Leid onst Blad, de' e "freiwöllege" Beidrag gemacht hun, e se'f kleng oder gro'ss.

Mir zweiwelen net drun, dat gidfer Lötzeburger et als seng hêleg Flicht ugeseit ons, an dèr gerechter Sâch de' onst Blad verfollegt, önner d'Aerem ze greifen.

Merci viraus !

D'Redactio'n

--- Et sin hirer keng ---

Op Verûerdnong vum Gaul eiter sin ofgesat gin :
Wilhelm Richard, Fieschterassessor, Lötzeburg
Pinnel Joss, Ennerinspekter, Lötzeburg
Mandres Franz, Eisebunner, Lötzeburg
Folschette Nick, Kriminalbeamten, Lötzeburg
Schütz Misch, Ennerinspekter, Lötzeburg
Schuster Leopold, Douanjé, Lötzeburg
Schmit Jampir, Douanjé, Erising
Bisdorff, Professor, Esch a/U.
Heinen Nick, Professor, ESch a/U.
Ries Cecile, Scho'lmêschtesch, Stêsel b/Esch

Reuter Nickela, Affekot, Dickerech

4 Apdikten sin zo'gemâcht gin :

Bos Jâk, Lötzeburg
 Perlia Louis, Ech
 Scholer Luc., Lampertsbiërg
 Hoffmann Robert, Dideléng

--- Blötzkriich ---

De Blötzkriich, dèn de Preisen an e pûer Me'nt den "Endsieg" sollt bréngen, ass fél geschlon. Sie hu sech, we' è sét, de Fanger an d'A gerannt, an et ass hinnen nôme Recht geschitt. So' gêt et engem, wann è frech ass we' Gâssendreck a mam plâkegen Hônner an de Kriich gêt, well ofgesi vun Zaldoten, Tanks, Kano'nen a Luftwaffe hûet et dem Preiss un allem gefélt fir e lânge Kriich können auszehâlen. Manktem u Koffer, Nickel, Kautschu a Bensin, fir nômmen de' ze nennen, dêt sech vun Dag zo' Dag ômmer me' spiren. An dann hûet et dem Hitler och un den ne'dege Schôffer gefélt fir de' onentbiërléich Sâche könne sichen ze gon. Haut ass hien, den onfélbaren Adolf, vir bei an hanne widder. Seng Zaldoten wore wûel net me' weit vum Kaukasus, ower de russesche Bier hûet sie dèrmôssen zerkrâzt, dat sie keng Aussicht hâten un de Petrol ze kommen. Zu Rostow hate sie et 8 Dég gepackt, du sin s'emgedre't. Sie hu gesot sie könnten de Petrolsgeroch net verdrôn. Jitzen och, 't ass d'Geschicht vun den Drauwen.

An der Zwôschenzeit get bei ons geklaut wat nômmen ze Klauen ass. Geld, Liewensmöttel, Be'schten, Eisen, Holz, Wein gin de' Seit Tre'er. Elo müssen och d'Flâschen geaffert gin op dan Altor vum gro'sse Reich. Wat dûerno könnt wösse mir net., ma bei de Flâschen bleiwt et net.

Lötzeburger ! Mir kennen èrt patriotescht Gefill a mir wösse dat dir gidfer Rôt befollegt, dèn onser Hêmecht nôtzlech ka sin. Schlot èr Flâsche futti, de' gro'ss an de kleng, dat se dem Preiss nômmen net an d'Gräpp falen. Verstoppt ère Koffer, èr Woll, ère Gummi, èrt Léngend, de' him eso' bluttne' deg sin. Wat de Preiss manner fônnt, wat de Kriich e'schter eriwir ass, wat d'Freihêtssonn ons e'schter blénke könnt.

Et gin och nach vill Sâchen, de' de Preiss íech wûel net eweg höllt, ma de' dir musst versûergen we' Gold : Bengelen, Lo'klöppelen, Stângen, Ketten, Biesemen, Flêlen, Grêfen, Pawésteng, elauter Sâchen de' am Klöppelkriich se'er nôtzlech woren an dèr mir ons èn Dag net entbiëre können. Bis elo hu mir den Aren net gehûewen, we' negstens net "freiwillig". Ma wann den Dag könnt wo' mir en aus freie Stécker hiewen, an dèn Dag ass net me' eso' weit eweg we' vill et mengen, dann ass et net fir "HEIL" ze ruffen, ma fir dran ze schlon, an net ze knapps.

A wa mir eso' weit sin dann denke mir un dè preiseschen Offize'er dè gesot hûet : Et ass me' lîcht e ganzt Regiment Negeren ze drillen, we' aus engem Lötzeburger e Preiss ze man.

Flapp.

--- Gestûerwe fir ons Freihêt ---

Den 19ten Dezember hu mir den Här Albert PHILIPPE begrûewen. E weider op der Löscht vun dénen de' hire Patriotismus mam Liewen hu mîsse be'ssen.

Wien hûet den Här Philippe net kannt an net als e'erlechen, oprîchtege Lötzeburger ugesin ? Als ôfgesaten Affekot, fre'eren Depute'erten, fre'ere Scheffe vu Lötzeburg an als gro'sse Katholik wor hien de Preisen en Dar am A. Sie hun hien op all migelech Mane'er kujene'ert, ower den Här Philippe, en Intellektuellen, dèn en Ennerschêd gemâcht hûet tôschent Gewalt a Recht, hûet hinnen de Bass gehalten. Sei Striëwe gong nômmen dohin, seng Intelligenz, seng Krâft an den Déngscht vun engem freien, onôfhângegen Lötzeburg ze stellen. Dât konnten d'Preisen net verquôszen a sie hun den Här Philippe, wir e pûer Me'nt, arrete'ert. Eng Zeit derno hu sie hie lassgelôss, o'ni hien aus dem A ze verle'eren. Vir en Dager zéng krut den Här Philippe matgedêlt, e mîsst sech berêt halen fir mat senger Familjen an Deitschland geschéckt ze gin (wohl zur Ausbildung ?). Dât hûet dem Alb. Philippe d'Hierz

gebrach, en hûet den Do'd me' licht fonnt we' d'Nazityrannei, an hûet sech vun der neier Bréck an d'Pietres geheit.

So' gêt vun ons, am Alter vu 55 Jor, e brâwe Mann, en echte Lötzeburger.

Hâr Philippe, dir sitt gefall fir d'Wûel an d'Freihêt vun onsem Hêmechtsland. Mir wârdén ïech net vergiessen, èrt Undenken bleift an den Hîerzer vun alle Lötzeburger.

Eren Nûem schreiwe mir mat golde Buchstawen op onse Freihêtsbam.

--- Bre'fkösch ---

Poli, Mamer. Er 125,- Fr. sin agângen. Merci.

Klatz, De'fferdêng. Mir kommen op d'Sâch zréck.

Club, Ettelbréck. Merci fir de' gesammelt 682,75 Fr.

F.K., Bre'ssel. Merci fir èr 25 Fr.

Jupplabumm, Metz. Er Matwîrkong ass ons se'er nôtzlech. 300 Fr. sin ukomm.

Kopplibunz, Antwerpen. Merci fir èr 150 Fr.

Stopp, Re'mech. Dir kritt wat dir verlângt. Merci fir èr 225 Fr.

E.M., quelque part en Belgique. Merci fir èr 2 mol 100 Fr.

E.F., Bre'ssel. Er 20 Fr. hu mir kritt. Villmols merci.

Lo'klöppel, Woltz. Dât wât dir verlângt, get besûeregt. Merci fir èr gesammelt 280 Fr.

--- Löschtegen Eck ---

Eng Geschicht vum Ginze Gre't

Ginze Gre't vu Führen wor des lescht zu Didelêng op engem Begriffenes. We' d'Leid vum Kirfecht erem si komm gong d'Gre't mat e pûer Bekannter, we' dât eso' de Gebrauch ass, e Pättchen drénken. Hei ko'm d'Gre't ja op èmol an d'Gespre'ch mat engem italieneschen Arbechter, dè gutt lötzeburgesch geschwat hûet. Et gong hîer iwer de Krich an, we' et ze erwarde wor, hûet de "Macaroni" nôme vill Guddes gesot vun der deitscher a vun der italienescher Arme'. Hîen hûet dem Gre't önner d'Nûes geriwen, dat d'Franso'sen net gedüecht haten dat d'Preisen an e pûer Wochen hallef Frankreich ge'we besetzen. Ower d'Gre't, net op de Mond gefall, hat d'Aentwert berêt a sot : "Mei le'we Mann, wat sitt derr nach domm. Wosst derr nach néck dat hallef, ma ganz Italien voan de Preise besat ass !"

néck

--- Am Zuch ---

E lötzeburger "Schaffner" mecht den Tre'eschen Zuch. Ennerwé könnt hîen d'Biljée kontrollere a bei dér Gelênehêt an d'Gespre'ch mat engem Typ vun der "Gestapo". De Preiss bekuckt sech de Schaffner gutt un a sot : "Herr Schaffner, wie kommt es dass Sie Ihr Abzeichen "HEIM INS REICH" auf der rechten, statt vorschriftsmässig auf der linken Seite tragen ?"

De Schaffner, e gudde Patriot, beisst op d'Zänn an änwert : "Wo mein Herz schlägt ist kein Platz für dieses Abzeichen".

De Preiss, spannebe's, hûet neischt me' gesot.

--- Aus der Scho'l ---

An enger lötzeburger Scho'l ass zönter enger klenger Zeit e preisesche Scho'lmêschter. Dês lescht hûet dèn Hâr d'Kanner iwer d'Sche'nhête vu verschidde Stîed ausgefrot.

Scho'lmêschter : Wer kann mir eine der grössten Sehenswürdigkeiten Berlin's nennen ?

Isy : Das Brandenburger Tor

Scho'lmêschter : Sehr gut. - Und welche ist die grösste Sehenswürdigkeit der Stadt Paris ?

Nickela : Der Eiffelturm.

Scho'lmêschter : Richtig. - Und was hat Köln für Interessantes aufzuweisen ?

Dömy : Die Trümmerhaufen.

Scho'lmêschter : Was, was, was, Trümmerhaufen ? Es gibt doch keine Trümmer in Köln.

Dömy : Doch, Herr Lehrer. Mein Vater ist Kartenpitzert auf dem Zug und fährt jede Woche nach Köln. Als er vorgestern Abend nach Hause kam sagte er zu meiner Mutter : Wenn die Englänner noch ein paar mal kommen ist ganz Köln kaputt.

Nº 4 vun onsem Blad go'f zu Esch am Lach gedréckt.